

GEMEENTE Hardinxveld- Giessendam

Aan : De Gemeenteraad
Van : Auditcommissie
Datum : 27 oktober 2025
Betreft : Advies en bevindingen auditcommissie Begroting 2026-2029

Hierbij ontvangt u het advies en bevindingen van de auditcommissie op de Begroting 2026-2029. Dit advies volgt op de werkafpraak die is gemaakt binnen de auditcommissie om alle P&C-producten voortaan expliciet in de auditcommissie te bespreken en dat hierop een advies / bevindingen zal worden opgesteld aan de gemeenteraad.

Waardering

De auditcommissie heeft met waardering kennisgenomen van de nieuwe opzet van de begroting. De nieuwe opzet sluit aan op de bedoeling en insteek van de nieuwe P&C-cyclus om de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad te versterken. De leesbaarheid is groot, de beleidsprogramma's bieden een goede basis voor sturing en het financieel deel is overzichtelijk met een duidelijke verbinding met de Perspectiefnota 2026.

Onroerendezaakbelasting (OZB)

Geconstateerd wordt dat er ten opzichte van eerdere jaren een wijziging is ten aanzien van het begroten en presenteren van de OZB. In de tabel "Financieel meerjarenperspectief" op pagina 8 is een structurele meeropbrengst van €455.363,- opgenomen onder de noemer "OZB (aansluiting naar huidig saldo)". Dit bedrag maakt onderdeel uit van de totale verhoging van de OZB. De totale verhoging van de OZB voor 2026 en verder is in absolute bedragen weergegeven met een aantal rekenvoorbeelden op pagina 29. In voorgaande jaren werd de OZB ontwikkeling uitgedrukt in percentages. Deze zijn nu niet zichtbaar. De auditcommissie merkt op dat de systematiek en effecten navolgbaar zijn echter ze stelt zich wel de vraag of het vanuit inwonerperspectief duidelijk en begrijpelijk is. Aandacht hiervoor wordt gevraagd.

Personeel en organisatie

De auditcommissie merkt op dat er een eerste aanzet is gedaan om meer inzicht te verschaffen in de ontwikkeling van de personeelsformatie (inclusief inhuur) en kosten daarvan. Echter een duidelijke toelichting en vergelijking met eerdere jaren ontbreekt. Via voorliggende begroting worden een aantal investeringen in de organisatie voorgesteld zoals voor de versterking van de basis op orde en uitbreiding sociaal team. Echter de totale omvang van de personeelslasten blijft ongeveer gelijk met voorgaand jaar (2026: € 11.877.549 versus 2025: € 11.881.963). Voor de toekomst wordt geadviseerd om de vergelijkbaarheid met eerdere jaren te vergroten, hiervoor meerdere parameters te hanteren, deze te voorzien van duidelijke toelichting en nieuwe investeringen meer inhoudelijk te onderbouwen.

Bestemmingsreserve Centrumvisie

Via het raadsvoorstel wordt door het college voorgesteld om een bestemmingreserve Centrumvisie te vormen en deze reserve aan te merken als een systeemreserve. Het is de auditcommissie uit de stukken niet helder geworden wat de beoogde insteek en werking van de voorgestelde bestemmingsreserve is. Uit de bespreking en toelichting is gebleken dat er voor 2026 een onderzoeksbudget nodig is van maximaal €50.000,- en dat de overige €50.000,- gestort zal worden in de te vormen bestemmingsreserve. Evenals de €100.000,- per jaar in de drie daarop volgende jaren. Doel hiervan is om alvast te sparen voor toekomstige uitgaven. De auditcommissie adviseert deze lijn vast te leggen in een eenduidig besluit (amendement). Vanuit het perspectief van sturing door de gemeenteraad (zeker ook gezien het gegeven dat er nog geen uitvoeringsprogramma is opgesteld) adviseert de auditcommissie om de te vormen bestemmingsreserve *niet* aan te merken als systeemreserve. Eventuele onttrekkingen uit de reserve dienen hierdoor vooraf aan de gemeenteraad voorgelegd te

worden. Hoe in de toekomst om te gaan met (systeem) reserves kan bij de herijking van de nota reserves en voorzieningen heroverwogen worden.

Investeringsen

De auditcommissie constateert met het college een trendbreuk in de begroting waarbij er in tegenstelling tot het verleden stevig wordt ingezet op investeringen. Investeringsen zowel in voorzieningen, buitenruimte (beheerplannen) en organisatie. De gemeente Hardinxveld-Giessendam staat voor forse uitdagingen en via de voorliggende begroting worden hier forse stappen in gezet.

Doorontwikkeling Begroting

Zoals al gesteld is er grote waardering voor de nieuwe opzet en opbouw van de begroting. Een mooie basis op verder op te bouwen. Ten aanzien van de doorontwikkeling wenst de auditcommissie het volgende mee te geven:

- Stel met elkaar vast op basis waarvan de doelstellingen in de beleidsprogramma's worden geformuleerd. Suggestie hierbij is om deze te relateren aan vastgestelde beleidsstukken/visies en hierbij niet enkel uit te gaan van een raads-/coalitieprogramma.
- Koppel de acties in een desbetreffend jaar aan een specifieke doelstelling.
- Maak een duidelijk onderscheidt tussen Programma 5 Financiering / Algemene dekkingsmiddelen / Bedrijfsvoering / Organisatie en de paragraaf Bedrijfsvoering.
- Integreer het Meerjarenprogramma Grondzaken zo veel als mogelijk in de reguliere begroting.